

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In Qua Tractatur De Contractu Et Sacramento Matrimonii

Bosco, Jean a

Lovanii, 1678

Concl. XII. Ante benedictionem Matrimonium consummare, nullum est peccatum; eam omninò prætermittere, saltem veniale,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73432)

ram Parocho, vel ejus locum tenente, & duobus vel tribus testibus. Hæc ille.

409. Matrimonium in Ecclesia maxime celebrari debet, ex Rit. Rom.

Ego sic lego in Rituali Rom. sup. Matrimonium in Ecclesia (materiali) maxime celebrari debet, sed si domi celebratum fuerit præfente Parocho & testibus, sponsi veniant ad Ecclesiam (materiam) benedictionem accepturi, & tunc caveat Sacerdos, ne iterum à contrahentibus consensum exigat; sed tantum benedictionem illis conferat celebratâ Missâ.

Atque hæc est consuetudo in Belgio, ut, dum commodè fieri potest, Matrimonium celebretur in Ecclesia materiali; quia sic maxime decet celebrari, cum hodie non tantum sit contractus civilis, sed etiam verum & propriè dictum Sacramentum; quod quia sanctum est, etiam in locis sanctis maxime decet celebrari. Sin autem rationabili aliqua ex causa celebratum fuerit in privatis ædibus, solent sponsi venire ad Ecclesiam materialem, ut ibi, celebratâ Missâ, benedictionem solemnem accipiant, de qua benedictione erit

CONCLUSIO XII.

Ante benedictionem Matrimonium consummare, nullum est peccatum; eam omninò præmittere, saltem veniale.

410. Hæc verba: Ego vos conjungo &c. potius sunt approbatio Matrimonii quam benedictio.

Non agimus impræsentiarum de his verbis Parochi: Ego vos in Matrimonio conjungo in nomine Patris & Filii &c. quæ ex præcepto Ecclesiæ necessaria sunt in ipso contractu Matrimonii, ut alibi ostendimus, & ab Aliquibus vocantur benedictio Matrimonii, quamvis meliùs vocarentur, approbatio Matrimonii nomine Ecclesiæ; sed loquitur Conclusio de solemni benedictione Sacerdotali, in templo suscipiendâ, celebratâ Missâ pro sponso & sponsa, juxta præscriptum Missalis Romani.

Doctrina Trident. de solemni benedictione.

De hac benedictione ita pronuntiat Concil. Trident. sess. 24. de Reform. Matr. c. 1. Præterea eadem S. Synodus hortatur, ut conjuges ante benedictionem Sacerdotalem, in templo suscipiendam, in eadem domo non cobabent; statuitque benedictionem à proprio Parocho fieri, neque à quoquam, nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario, licentiam ad prædictam benedictionem faciendam, alii Sacerdoti concedi posse, quâcumque consuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda est, vel privilegio non obstante. Quod si quis Parochus vel alius Sacerdos, si ve regularis si ve secularis sit, etiam si id sibi ex privilegio vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius Parochiæ sponso, sine illorum Parochi licentia, Matrimonio conjungere, aut benedicere ausus fuerit; ipso jure

tandiu suspensus maneat, quamdiu ab Ordinario ejus Parochi, qui Matrimonio interfuisse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvetur.

Hanc benedictionem, sicut & alias Ecclesiasticas cæremonias, recentiores Hæretici spernunt, derident ac tanquam superstitiosam damnant. Sed merito Concil. Trident. sess. 24. Can. 11. eorum velantiam reprobans definit, prout sequitur: Et qui hæc fecerit, prohibitionem solemnitatis nuptiarum ejus anni temporibus, superflitionem esse pœnicam ab Ethnicorum superstitione præstantem aut benedictiones & alias cæremonias, quibus Ecclesia in illis utitur damnaverit; anathema sit.

Estque hujusmodi benedictionis usus antiquissimus in Ecclesia, à summis Pontificibus ac sanctis Patribus & sacris Conciliis semper commendatus, Evaristo Pontifici 1. & refertur 30. q. 5. c. 1. Alio quodam non sit conjugium, nisi... suo tempore, scilicet taliter, in mos est, cum presbiter & oblationibus à Sacerdote benedicatur. Sicut Papa Epist. 1. c. 4. ibi: Quia illa benedictio, quam nuptiæ Sacerdos imponit, apud hæc ceteram sacrilegii instar est, si illa in conjugium violetur. Nicolao Papa ad Constantienses Conciliorum c. 3. (& ponitur 30. q. 5. c. 3.) ibi: Et primum quidem in Ecclesia Divina cum oblationibus, quas offerre debent Dni per Sacerdotis manum statuantur, sicque demum benedictionem & velamen celesti suscipiant. Honorifida Papa Decret. 6. Nullus fidelis conjugiumque conditioni sit, acule nuptias faciat, sed benedictionem accipiat à Sacerdote publice vocabat in Domo. Ita refertur 30. q. 5. c. 2.

Ejusdem benedictionis meminit D. Ambrosius lib. 8. Epist. 1. ad Vigilium ibidem ipsum conjugium velamine sacerdotali &c. benedictione sanctificari oportet, quoniam non est conjugium dici, nisi non est fides cum. Item Epist. 70. & lib. 1. c. de Advocat. ultimo. Ut etiam Isidorus lib. 12. c. 19. Item Tertul. lib. 2. ad ur.

Concilium autem Lugdunens. (Vide Notandum 35. q. 2. & 3. c. 19.) sic ait: Nullus conjugum propinquitate sui sanguinis usque ad septimum gradum uxores ducant; neque sine benedictione Sacerdotis. Qui autem nupturum erant, nec aliter permanant. Et Carthag. 4. c. 3. (ponitur 30. q. 5. c. 5.) Sponsus & sponsa cum benedictione à Sacerdote, à parentibus suis, & à Parocho offerantur, qui cum acceperint benedictionem, eadem nocte pro reverentia ipsius benedictionis in virginitate permanant. Atque licet talis monia, arbitror, abundanter sufficere, ut quilibet amator veritatis dicat cum Ecclesia Catholica anathema illis, qui benedictionem illam ausint damnare.

B O N O Sacramentum

413. Er verd, juxta etiam rationem, erat hæc cæremonia valde congrua pietati, apta ad reverentiam Sacramenti, & ad excitandos animos conjugum, ut cogitent conjugio uti in honorem Dei, suarumque animarum salutem, divinoque præsidio in sustinendis Matrimonii oneribus innitantur.

Sed cum hæc satis consent, equidem dubitatur, Primò: an sit peccatum, mortale vel veniale, omninò hanc benedictionem præmittere. Secundò: an sit peccatum, & quale, mortale aut veniale, consummare Matrimonium ante hanc benedictionem. Et terciò: an omnibus nuptiis, vel quibus illa benedictio sit adhibenda.

414. Quantum ad primum, secunda pars Concl. resolvit, peccatum esse saltem veniale. Hoc enim ad minus colligitur ex testimoniis Pontificum, SS. PP. & Conciliorum supra adductis. Idque ait Sanchez lib. 7. disp. 82. n. 6. attestatur Ecclesie consuetudo. Compelluntur enim sponsi in omnibus Diocessibus ad eas recipiendas. Quod fieri nequiret, si solum esset consilium. Estque sententia communis cum Gloss. fin. d. cap. Nofrates, quæ sic habet: Hugo tamen dicit, peccatum esse, si hujusmodi omittantur solemnitates, si adhiberi possunt.

415. Alioquin ex illo cap. potius videtur probari oppositum: nam in fine ita scriptum legimus: Peccatum autem esse, si hæc cum etiam in nuptiis federe non interveniant, non dicimus, quemadmodum Græcos vos asserere dicitis. Ubi ead. Gloss. verb. Non interveniant, ait: Hujusmodi enim solemnitates non exiuntur necessario, nam si omittantur levia vel modica non nocent, ut ff. de Inspec. ventre l. 1. in fine. Dos ergo potest omitti; quia licet dos sine Matrimonio esse non possit, Matrimonium tamen sine dote esse potest, ut infra ead. Si quis divinis. Sed contra, 3. q. 4. Conlangvineorum. Sed illud intelligitur in eodem casu cum illo cap. Aliter, scilicet de oculis contrahentibus, unde cum præsumantur adulteri repelluntur. Hugo tamen &c. ut sup.

Respondet Averfa q. 20. sect. 4. §. In hac re: Licet addatur, non per hoc peccare eum, qui non illa omnia adimpleret, id dicitur ob aliquam aliam partem, non ob benedictionem, quæ in aliis cap. per se indicta est. Hæc ille.

Rogas: quæ sit illa alia pars? Habes eam specificatam in dicta Gloss. ibi: Dos ergo potest omitti. Et generaliter his verbis: Si omittantur levia & modica.

416. Sed benedictiones nuptiales nonnè leves sunt & modicæ? Probabilius est (inquit Sanchez sup.) solam venialem culpam in hac omissione inveniri. Cum enim non sint Sacramentum, sed Sacramentale tantum; nec tanti momenti, quanti sacramen-

talita, quæ Baptismo præmittuntur; non video, cur earum omiffio, deficiente contemptu, censenda sit mortalis. Hæc ille.

Ejusdemque sententiæ assertor Em. Sa. verb. Matrimonium, n. 6. sic ait: Nec benedictionem omittere, nec ante eam consummare Matrimonium, est mortale. Quod si hant hæc sine causa, est veniale.

Idem docet Bonacina q. 4. puncto 6. n. 2. & Dicastillo disp. 3. n. 335. propter rationem à Sanchio adductam. Coninck autem disp. 27. n. 71. probat eam doctrinam 1. ex cap. Nofrates, 30. q. 5. ubi Nicolaus Papa insinuat sine peccato posse omitti. Sed ad hoc jam responsum est.

417. Probat 2. ex Trident. sess. 24. c. 1. ubi tantum hortatur conjuges, ut non consumment Matrimonium ante benedictionem, nihil addens de necessitate, eam postea suscipiendi, quod videtur facturum fuisse, si fuisset gravis obligatio. Ex quibus saltem sequitur, non esse peccatum, consummare Matrimonium ante benedictionem, quando hæc non statim confertur: quia Concilium contrarium tantum suadet. Spectatà tamen consuetudine, præsertim in his locis, ratione scandali videtur sæpè futurum peccatum mortale, eas sine ulla causa omninò omittere; quia vulgò præsumeretur ex aliquo contemptu fieri, aut animo propenso in hæresim. Hæc ille.

418. Et quidem (inquit Sanchez sup.) esse peccatum mortale, si ex contemptu omittantur, nullus dubitare potest. Est enim expressa definitio Concilii Constantiensis contra Wicleff. Sic ille. Sed ego adverto, quòd articuli Wicleff 45. in eo Concilio expressè damnati, nil omninò pronuntient de his benedictionibus. Interim invenio in Bulla Mart. V. Inter cunctas, suspectum de articulis Wicleff & Huss, interrogandum esse: utrum credat, quòd Christianus contemnens susceptionem Sacramentorum Confirmationis, vel Extremæ Unctionis, aut solemnizationis Matrimonii, peccet mortaliter. Igitur de hac veritate non est dubitandum.

419. Si autem quærat aliquis: Ecquis contemptus hic intelligitur? Hunc contemptum, inquit Sanchez sup. explicat Bartholomæus à Ledesma de Matr. dub. 61. post 2. Conclus. Notabili 1. non tantum quando adest formalis contemptus, sed etiam quando ita se habet quispiam, ac si non esset præceptum. Sed hoc non est verum.

Nullam enim contemptus rationem video, ubi quis benedictiones omitteret, eò quòd non est præceptum obligans sub mortali ad illas recipiendas: vel existimans, eas utilissimas esse, minimè reciperet, quasi præceptæ non essent. Sicut

Em. Sa.

Bonacina, Dicast. & Coninck.

417. Probat ex Trid.

418. Est mortale, si ex contemptu fiat, ex Sanchez. Wicleff.

419. Quis contemptus hic contemere, Sanchez. Ledesma.

413. Er verd

414. Quantum ad primum

415. Alioquin ex illo cap.

Respondet Averfa

416. Sed benedictiones nuptiales

nec esset contemptus, simili modo omittetur Sacrum.

Quare melius dicunt Alii: hunc contemptum tunc reperiri, quando quispiam perinde eas nihil faceret, ac si essent res vanæ. Similiter reputo esse contemptum mortalem, quando quispiam benedictiones has omitteret, quasi vile & puerile existimans, se eis subicere. Hæc ille. Estque doctrina communis.

Navar. Ac ita Navarrus Sum. Latina c. 22. n. 83. tunc existimat mortalem esse omissionem hanc, vel potius omissionem ante consummationem Matrimonii, quando mortalis esset omisio cujuslibet consilii ex contemptu.

Victoria. Et circa Sacramentum Confirmationis, omisium ex contemptu, idem docet Victoria Sum. ubi de Confir. n. 4. & Alii, quos ibi citat Sanchez, qui dicunt, contemptum esse, quando pro nihilo duceretur id Sacramentum & effectus ejus. Vide quæ de hoc Sacramento ego dixi Disp. 3. hujus Operis Concluf. 4.

420. *Potes etiam esse mortalis ratione scandalis.* Et quod jam dictum est de omissione ex contemptu, idem censendum est de omissione, quæ fieret cum scandalo, puta dum præberetur aliis occasio spernendi seu contemnendi hanc cæremoniam, vel existimandi, quod ex contemptu aut prava credulitate omittatur, ut supra dixit Coninck, & docet Averfa sup. §. *Admonent tamen:* non verò, inquit hic Auctor, si præbeatur occasio tantum alicujus admirationis aut levis murmurationis.

Coninck. Averfa. *Quid si Episcopus præcipiat sub excommunicatione.* Possent etiam hæc omisio esse mortalis, ratione peculiaris præcepti alicujus Episcopi sub excommunicationis pœna; nam pœna excommunicationis non infligitur nisi propter peccatum mortale. Et tale præceptum extare de præmittenda benedictione ante Matrimonii consummationem, testatur Henriquez lib. 11. c. 5. n. 7. in fine.

Henriquez. 421. *Nescio Sanchez, qualiter possit justificari hac excommunicatione.* Ego tamen (inquit Sanchez sup. n. 10.) nescio, qualiter justificari possit hæc excommunicatio, cum ferri non possit, nisi ubi adest materia imponendi præceptum obligans ad mortale; nec video tam expediens esse hoc consilium, ut sit materia sufficiens talis præcepti: maximè cum Trident. sess. 24. c. 1. de Matr. loquens de hac re, solum hortando loquatur; et si diu solesent benedictiones differri, non esset justum ita arctare tempus, cum possint multæ esse causæ justæ, ut tam brevi benedictiones adhiberi nequeant; ut si Matrimonium celebretur in Adventu, aut in Quadragesima, vel ex aliis causis; sed illi malo sufficientissimè consuleretur, Episcopo præcipiente, ut intra tempus commodum, ut semestre, benedictiones recipian-

tur, sub excommunicatione, quod antea præceptum justissimum esset. Hæc ille. Ubi non negat, à Prælo sub pœna excommunicationis posse præcipi benedictiones; imò expressè id concedit, ut præcipi ex posterioribus verbis: *Sed ubi dicitur, sed tantum negat, posse justè à Prælo præcipi sub excommunicatione, ut benedictiones præmittantur consummationem, quod an bene neget, infra videbitur.*

Prius examinemus, quam certum sit, omittere omnino benedictiones, an esse peccatum veniale. Averfa sup. *hæc re,* inquit: Videtur quidem præcipi obligatione, & sub mortali peccato conjuges simpliciter benedictiones recipere. Ita ut plurimum DD. sententiam supponunt, etiam dum dicunt, non esse mortale peccatum consummationem Matrimonii ante benedictionem. Si cum non supponerent, debere simpliciter benedictionem recipi benedictionem, non tam certè rent de ordine inter consummationem benedictionem, sed potius videtur dicerent, non esse mortale, penitus præmittere, & nunquam suscipere benedictionem.

Probat autem hic Auctor suam doctrinam; tum ex sacris Canonibus, in principio Concluf. productis. Tum ex ubi & existimatione fidelium: Omnes enim, inquit, post conjugium solliciti sunt de benedictione suscipienda. Et ideo si qui curarent eam suscipere, ingererent alius scandalum, quia supponitur adest obligatio suscipiendi: alioquin non esset, unde timeretur scandalum. Tum ex usu Parocho-rum & Prælatorum; pariter enim omnes student, ut novi conjugati benedictiones suscipiant. Et saltem quoad hoc Sanchez testetur, justè interdum excommunicationem imponi. Et lib. 7. disp. 82. n. 1. testatur, compelli spontes in omnibus casibus ad benedictionem imponi. Quod non fieret, si esset tantum consilium; & similiter, si præciperetur tantum sub veniali. Hæc ille.

Atque hanc sententiam Sanchez sup. lib. 7. vocat satis probabilem, & præter dictos Canones pro ratione adjungit, quia si de illis suscipiendis est præceptum, materia utique gravis est, & ideo, præcipiendo, earum obligatio, aut debet esse sub mortali, aut omnino nulla: neque est dare medium. Quàmvis ex accidenti possit esse venialis, si censetur irrationabilis quædam prodigalitas spiritualis. Et ita esse mortalem censet Waldensis to. de Sacramento c. 133. n. 3. Et idem à fortiori content Auctores, quos reruli lib. 3. disp. 121. n. 1. & 2. asserentes, esse culpam lethalem, consummare Matrimonium his benedictionibus

B O N A Sacramentum

bus nondum receptis, nedum illas profus omittere. Ita Sanchez.

Subdo verba Waldensis: Hæc est, inquit, benedictio nuptiarum, à Domino Deo dictante in Paradiso, & ab hac, forma nostræ benedictionis profuxit in Ecclesia, quam nubentes transgredi fas non est sine grandi sacrilegio. Undè in Decreto suo cap. 4. Papa 36 (aliàs 38. aut 40.) à Beato Petro Siricius: *Benedictio illa, quam nuptiarum Sacerdos imponit apud fideles, cuiusdam sacrilegii insar est, si ullà transgressione violatur.* Hæc ille.

Quod quidem sacrilegium non faciliùs dicitur esse, quàm est; intantum, ut omnis incesti pollutionem & maculam ab antiquo includat infamiae. Undè in Decreto suo 2. cap. 5. Calixtus Papa & Martyr 15. (aliàs 17.) à B. Petro: *Quisquis ergo non est legitime conjunctus, vel absque dotali titulo, ac benedictione Sacerdotis constat copulatus, Sacerdotes vel legitime conjunctos criminari, vel in eos restituci minime potest, quoniam omnis incesti maculâ pollutus infamis est.* Hactenus Waldensis. Igitur benedictiones illæ videntur esse materia gravis, à qua gravitate, supposito præcepto, pendet, ut omisso illarum sit mortalis.

Atque hæc gravitas videtur posse colligi ex dignitate ministri, qui, ut patet ex verbis Trident. in principio Concl. adductis, est proprius Parochus, vel alius Sacerdos de licentia Parochi vel Ordinarii; idem utique, qui debet interesse seu assistere Matrimonio; intantum, ut si alius quisquam sponfos benedicat, ipso jure sit & maneat suspensus, quamdiu ab Ordinario absolvatur. Si benedictio illa est res levis, undè hic tanta malitia, quæ mereatur poenam suspensionis ipso jure? Si ergo peccat mortaliter, qui sine debita licentia ministrat hoc Sacramentale; quidni etiam peccat mortaliter, qui illud Sacramentale ex mera negligentia omnino prætermittit? Nam idè ministrans peccat mortaliter; quia licet illa benedictio non sit Sacramentum, est tamen Sacramentale quoddam, seu ritus aliquis, adhiberi solitus in solemnizatione Matrimonii, magni momenti.

Atque dato, quòd Sacramentalia, quæ Baptismo præmittuntur, forent majoris momenti, quid inde? Censeri, quòd Parochus, qui ex mera negligentia omittet ea, non peccaret mortaliter? Quid si etiam omittet Sacramentalia concomitantia & subsequenta? Puto, quòd nemo auderet eum excusare à mortali. Ergo ex eo præcisè, quòd benedictiones in casu proposito non sint Sacramentum, sed tantum quoddam Sacramentale, non rectè infertur; ergo omisso earum non est materia gravis, & per conse-

quens non est mortalis, sed tantum venialis.

Et verò, nonne unum peccatum mortale potest gravius esse altero? Nemo ambigit. Ergo et si hoc Sacramentale foret minoris momenti, quàm illud, dummodò sit magni momenti, non valet hæc Consequencia: ergo omisso benedictionis non est mortalis, est foret minus peccatum, quàm omisso Sacramentalium, quæ præmittuntur Baptismo, eum concomitantur & subsequuntur. Ex quo patet responsio ad probationem Sanchezii.

Imò benedictiones esse magni momenti, ostendo ex ipso Sanchezio sup. lib. 7. n. 7. ubi sic scribit: *Patiuntur verò in hoc regno Hispaniæ non modicum detrimentum filii-familias conjugati, si benedictiones non recipiant aut differant.* Nam per contractum Matrimonii, nondum receptis benedictionibus nuptialibus, non eximuntur à patria potestate, nec cessant in eis illius effectus, & retentio usûsfructûs patris in eorum bonis adventitiis; ut constat ex leg. 47. Tauri hodie l. 8. tit. 1. lib. 5. Recopil. Regiæ, & notant universi scribentes ibi, quia attento jure communi, per contractum Matrimonii non eximebatur filius à patria potestate. Atque ita lex illa, in hoc jus commune corrigens, strictè intelligenda est. Cum ergo ad hanc exemptionem copulativè perat Matrimonium & susceptionem benedictionum Ecclesiæ ibi: *Casado y velado*, non sufficit solum Matrimonium. Hæc ille.

Infero ego: Ergo susceptio benedictionum Ecclesiæ non est res parvi momenti, utpote sine quibus conjugatus non eximitur à patria potestate, & quibus receptis manet filius omnino sui juris. Igitur accedente præcepto, omisso earum erit peccatum mortale.

Nunquid etiam nimia earum dilatio? Negat prima pars Concl. secluso scilicet contemptu; nec hoc tantum, sed etiam affirmat, nullum esse peccatum consummare Matrimonium ante benedictiones, de hac enim dilacione hic queritur & disputatur inter DD. Aliquibus asserentibus, eam consummationem culpam esse mortalem, non solum petendo, sed etiam reddendo; nec solum primâ vice, sed etiam deinceps. Alii dicentibus, tantum primâ vice esse mortale, idque petendo, non autem reddendo.

Nostra sententia est, nullum esse peccatum, nec primâ vice, nec deinceps, nec petendo, nec reddendo, secluso, sicut statim dixi, contemptu. Ita docet Sanchez lib. 3. disp. 12. n. 7. cum Aliis, quos citat. Imò, inquit ille, aliquando credo esse sanum consilium, consummare ante benedictiones: ut quando eæ ex aliqua causa iusta differuntur estque periculum incontinentiæ.

Proba-

427. *Benedictio-nus esse magni momenti probatur ex Sanchezio.*

Resolutio Auctoris, omissionem benedictionum esse mortalem.

428. *Nunquid etiam sola dilatio?*

Nullum est peccatum, Sanchez.

424. *Sanchez pro Waldensio.*

425. *Probat benedictiones nuptiales esse materiam gravem.*

426. *Idem ad arg. Sanchezii pro opposita sententia.*

429. *Probatur,*
D. Aug.

Probatur autem hæc sententia: quia omne peccatum est contra aliquam legem, ut suppono ex communi ejus definitione, traditâ à D. Aug. lib. 22. contra Faustum c. 27. *Peccatum est factum, vel dictum, vel concupitum aliquid, contra æternam legem.* Subsumo: atqui in casu nostro non est lex; ergo non est peccatum mortale aut veniale.

quia consummatio ante benedictionem non est prohibita.

Probatur Subsumptum: quia ex se talis copula seu consummatio Matrimonii non est prohibita, cum sit inter veros conjuges, ut suppono; nec ex Ecclesiæ constitutione, quia non est textus prohibens; nec etiam fit injuria benedictionibus, nec contemuntur, cum postea suscipiendæ sint: nec admiscetur aliquid mendacium in illis, cum in verbis, quibus celebrantur, nulla virginitatis sponsæ mentio fiat; ergo nulla est hic lex sive naturalis sive positiva divina vel Ecclesiastica; ergo nullum peccatum.

430. *Ostenditur ex Pontio.*

Atque hanc unicam esse rationem hujus sententiæ, ait Pontius lib. 10. c. 4. n. 3. ubi eam tanquam probabiliorem sequitur: Quia, inquit, vel hæc obligatio provenit ex naturali jure vel Ecclesiastico. Non primum, quæ enim naturalis connexio est Matrimonii cum Ecclesiæ benedictionibus; cum Matrimonium sit contractus de jure naturali, benedictiones verò inductæ sint auctoritate Ecclesiæ?

Neque etiam secundum: quia Tridentinum sess. 24. c. 1. tantum dixit: *S. Synodus hortatur, ut conjuges, ante benedictionem sacerdotalem, in templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent.* Quo verbo consilium, non præceptum indicat. Sicut & cum idem Concilium loquebatur de præmittenda Confessione ante contrahendum Matrimonium, usum est eodem verbo, dicens: *Postremò S. Synodus conjuges hortatur, ut antequam contrahant, vel saltem triduo ante Matrimonii consummationem sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum piè accedant.*

431. *Opponitur.*

Sed contra, dicit aliquis: non bene sequitur; Concilium ibi hortatur conjuges, ut, antequam contrahant, confiteantur & communicent; ergo non tenentur confiteri, etiamsi velint communicare; quia aliundè est præcepta Confessio ante Communionem: ergo similiter non sequitur: Concilium hortatur conjuges, ut ante benedictionem sacerdotalem non consumment Matrimonium; ergo non est obligatio præmittendi benedictionem sacerdotalem consum-

mationi Matrimonii; quia aliundè potest esse obligatio; Concilium autem non voluit perinducere novam obligationem, sed solum hortari ad id, quod aliundè jam esse sufficienter præceptum.

Undè nec Auctores, qui docent hanc obligationem, fundant se in Concilio Tridentino; sed in antiquis Canonibus, cum nobis relatis, Evaristi, Siricii &c. qui videtur continere præceptum. Quid ergo alios Canones respiciendum?

Pontius sup. n. 4. dicit, se lib. 2. ostendisse, tempore Evaristi Papæ non fuisse validum Matrimonium absque ea benedictione, & irritum quodcumque clandestinum. At nos hac Sect. Concl. 1. ostendimus, id nullatenus subsistere. Et videtur Sanchio sup. n. 14. dicendum, decretum illud intelligere, non esse legitimum conjugium, id est, non habere decorem & honestatem.

Vel dicendum: agere de præmittendis benedictionibus, ex quibus præsumitur clandestinum Matrimonium, & potius concluditur: constat ex illis verbis: *Ita potest verum scitote esse connubia: aliter vero præsumitur conjugia, sed adulteria vel concubinae, vel fornicationis potius, quam legitime conjugia esse non dubitat.* Jam autem in casu nostro supponitur, quod Matrimonium fuerit contractum in facie Ecclesiæ coram Parocho & testibus, etiam præmissis denuntiationibus, quod nullatenus potest dici clandestinum, defectu solius benedictionis, quæ sæpius ob justam causam, etiam ad longum tempus differtur, & aliquibus nuptiis non adhibetur, ut infra videbitur; adedque tali casu consummatio Matrimonii ante benedictionem, nullo modo potest dici adulterium, stuprum, vel fornicatio, sed copula verè maritalis. Ergo ex testibus Evaristi Papæ non efficaciter probatur peccatum, consummare Matrimonium, post contractum Matrimonium coram Parocho & testibus, in templo suscipiendum.

Sed neque ex verbis superius adductis Siricii Papa, ad quæ sic respondet Pontius sup. n. 5. Eo loco Siricius nomine benedictionis, tanquam à signo & à postero, explicuit Matrimonii vinculum, quia non debatur, nisi contracto Matrimonio; & non loquitur de violatione benedictionis, sed de violatione conjugii. Verba apertissima ita sic enim habent: *De conjugii autem violatione requisisti, si desponsatam alii puellam aliter in Matrimonium possit accipere. Hoc ne fiat omnibus modis inhibemus: quia illa bene fideles cujusdam sacrilegii instar est, si illa transgressione violatur.*

B. O. S. A. C. R. I. T. A. T. I. O. N. I. S. M. A. T. R. I. M. O. N. I. I. S.

Quare non probo duas interpretationes, quas adducit Sanchez disp. 12. cit. n. fin. Prima est: loqui Siricium, quando prorsus & omnino omittitur benedictio. Secunda est; loqui de secundis nuptiis, in quibus non benedicitur vidua. Ex verbis enim relatis satis constat, utramque interpretationem alienam esse à Pontificis mente. Hæc ille.

Et reverà Pontifex non loquitur hic de omissione benedictionis, de qua nos quærimus, aut de consummatione Matrimonii ante benedictionem; sed supponit puellam fuisse alii desponsatam, & benedictam à Sacerdote, & prohibet, ne alter eam in Matrimonium suscipiat; ne sic violetur prius conjugium, à Sacerdote benedictum. Quomodo autem ex eo probetur, quòd consummare Matrimonium ante suscipiendam benedictionem à Sacerdote, sit peccatum mortale vel veniale, haud clarè video.

Quantum ad Concilium Lugdunense, quod comparat defectum benedictionis cum propinquitate sanguinis: Respondet Sanchez sup. similiter probaret, Matrimonium esse irritum absque benedictionibus, sicut est irritum inter consanguineos: in hoc tamen, inquit, est simile, quòd erit mortale, si omnino benedictiones prætermittantur.

Ubi, ut vides, admittit Sanchez peccatum mortale in absoluta omissione benedictionis, quòd tamen negat lib. 7. disp. 82. num. 6.

Porro ad Concilium Carthaginense dicit idem Auctor sup. id esse de consilio & honestate: nam etiam corruptæ benedicuntur. Pontius autem sup. n. 8. dicit, loqui Concilium juxta legem Evaristi, & nomine benedictionis intellexisse Matrimonium ipsum; quia sine ea solemnitate non fiebat,

Adducunt etiam Adversarii verba Calixti, supra ex Waldensi citata, quæ referuntur cap. Consanguineorum, 3. q. 4. Sed respondet Sanchez sup. intelligi textum de requisitis, ut præsumatur Matrimonium; & constat, inquit, quia etiam dicit, Absque dotali titulo. Ubi Gloss. verb. Dotali titulo, ait: Secundum quosdam dos adeò requiritur in Matrimonio, ut sine ea Matrimonium non teneat, arg. ad hoc 39. q. 5. Nullum. Sed verius est, quòd teneat, Cod. de Nupt. Imperialis, §. His autem, tamen præsumitur non esse Matrimonium, ut 30. q. 5. Aliter.

At verò Pontius dicit: puniri illos, quia clandestinè contraxerant, & idèd arceri à testimonio ferendo. Quare, inquit ille, existimo etiam tempore Concilii Carthaginensis invaluisse legem Evaristi, sicut lib. 2. c. 1. ostendimus, etiam adhuc servatam multò postèa, tempore Basilii, Ambrosii & Hormisdæ, & eo tempore non contrahi Matrimonium sine illis benedictionibus, quia

utrumque fiebat simul; quòd etiam nunc inter aliquos fideles consuetudine receptum est, ut simul in Ecclesia & Matrimonium contrahatur, & sponsi benedicantur. Hæc ille.

Ego autem vix credo; tempore Basilii, Ambrosii & Hormisdæ, estò non contraheretur Matrimonium sine illis benedictionibus, quia utrumque fiebat simul; non credo, inquam, illas benedictiones fuisse essentielles, sive necessarias ad valorem Matrimonii, de quo disputavimus Sect. 4. Conclus. 4. Videantur ibi dicta.

Quantum ad consuetudinem, de qua meminit Pontius, conformis ea est Rituali Rom. tit. de hoc Sacramento, ibi: *Matrimonium in Ecclesia maxime celebrari decet, & per consequens maxime decet, ut simul sponsi benedicantur, quando benedicendi sunt, nisi aliquid aliud obster, & ita apud nos communiter practicatur.*

Hinc tamen non licet inferre; ergo peccant, si consumment Matrimonium ante benedictionem, quamvis etiam, ut ait Pontius sup. n. 8. his Canonibus præceptum esset, ut non consummaretur Matrimonium ante benedictionem; quia consuetudine abrogatum, & ita explicatum in Tridentino, cum dixit, tantum se hortari, ut non consummarent ante benedictiones. Ita Basiliius.

Et hinc Rit. Rom. sup. *Moneat, inquit, Parochus conjuges, ut ante benedictionem sacerdotalem, in templo suscipiendam, in eadem domo non cohæbitent, neque Matrimonium consumment, nec etiam simul maneat, nisi aliquibus propinquis & aliis presentibus.* Quis autem dixerit hoc esse obligatorium? Ergo nec illud, cum nupspiam Ritualè meminerit alicujus præcepti aut obligationis vel hujus vel illius,

Sed audiamus Aversam sup. §. Deinde. Non videntur, inquit, conjuges, per se loquendo teneri abstinere à consummando Matrimonio, antequam benedictionem suscipiant, sed ex convenientia debere prius suscipere benedictionem. Suadetur: quia non apparet talis obligatio; nec enim sacri Canones id determinant. At ex ordine ipso rei, stantè, quòd benedictionem suscipere teneantur, convenit sanè, ut prius hanc suscipiant.

Et sic Concil. Trident. sess. 24. c. 1. de Matr. *hortatur, ut conjuges &c. ne scilicet, Matrimonium consumment.* Non dixit: *Præcipit*, quare non imponit obligationem. Sed dixit: *Hortatur*, per quòd denotat convenientiam. Undè satis constat non obligari conjuges saltem graviter & sub mortali.

At ob convenientem Ordinem, si non occurrat aliqua justa causa differendi benedictionem, communiter erit veniale peccatum

438. Consuetudo habet, ut dum contrahitur Matrimonium simul sponsi benedicantur.

Pontius.

Rit. Rom.

439. Congruum est, ut benedictio præmittatur conjugationi, ex Aversa.

Putat hic Auctor esse veniale si non præmittatur

M m m m

435. Resp. ad Conc. Lugd.

Concil. Carthag.

436. Item Resp. quædam ad verba quædam Calixti.

437. alia Resp. ad Pontium.

tum differre post consummationem. Sed si occurrat iusta causa differendi, utpotè quia Matrimonium contractum est initio Adventus aut Quadragesimæ, & durum esset tamdiu differre consummationem Matrimonii, poterit excusari ab omni peccato. Hactenus Aversa.

440. *Oppositum videtur verius.*
Verum multiplicat peccata venialia sine necessitate; licet enim ratio naturalis dicat illum convenientem ordinem; quidem non satis probatur, ad eum obligare, seposito omni præcepto positivo. Siquidem etiam ratio naturalis dicitur, conveniens esse, ut conjuges, antequam contrahant Matrimonium, aut saltem antequam illud consumment, sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum piè accedant; quis tamen propterea docet, eos peccare venialiter, si illum ordinem non observent? Et sic in multis aliis exemplis ostendi posset, aliquando rationem naturalem dicitur, aliquid esse conveniens seu expediens, ad quod tamen nulla est obligatio, etiam venialis, secluso præcepto positivo superaddito.

441. *An Ecclesia possit id præcipere sub excommunicatione? Affirmat Aversa.*
An autem Ecclesia possit in casu nostro, ob talem convenientiam, superaddere seu imponere præceptum, etiam sub excommunicationis poena, alia est quæstio. Aversa sup. §. *Ob talem*, non videtur dubitare de hac possibilitate. Sic enim scribit: Ob talem convenientiam & exhortationem Concilii non videtur negandum, posse Episcopum particulare præceptum, etiam sub excommunicationis poena, in sua Diocesi imponere, prohibendo consummationem Matrimonii ante benedictionem. Esset enim materia idonea & sufficiens præcepti. Sicut sanè potuisset Ecclesia tale præceptum universale imponere. Ac de facto sub opinione est, extare tale præceptum. Quare his vestigiis inhærendo, posset Episcopus particulari suo præcepto sic subditos obligare.

& Pontius.
Idem docet Pontius sup. n. 10. dicens: Hæc autem nostra sententia intelligenda est absolute loquendo. Nam ratione scandali provenientis ex eo, quod consummetur ante benedictionem, vel ob excommunicationem latam contra eos, qui ante benedictionem consummant, posset esse peccatum mortale.

442. *Negat Sanchez.*
Oppositum tenet Sanchez sup. n. 10. quia non videt tam expediens esse hoc consilium, ut sit materia sufficiens talis præcepti. Sed quid dicam? quod unus non videt: alter videt; & hinc in his moralibus tanta diversitas opinionum, ut quod unus videt esse materiam gravem, & per consequens peccatum mortale; alius videat esse materiam levem, ac proinde peccatum veniale; imò aliquando nullum peccatum, quia non videt esse materiam præceptam.

Ego video hanc materiam, scilicet, consummationem Matrimonii ante benedictionem Sacerdotalem, tantam esse, ut sub opinione sit, extare præceptum universale Ecclesiæ, obligans sub mortali; & ideo dico Episcopum, qui sequeretur sententiam emanantem, quæ probabilis est, posse eam materiam præcipere sub poena excommunicationis; & per consequens subditum debere obedire Superiori sic præcipienti, juxta sententiam, quæ ait, Superiori præcipienti materiam, de cujus honestate dubitatur, presumendum esse; imò etsi materia sit probabiliter illicita, dummodo etiam probabiliter sit honesta; ergo etiam parendum erit sub poena excommunicationis, tamen si materia probabiliter non sit capax tantæ obligationis, dummodo etiam probabiliter sit capax.
Nec obstat ratio Sanchez; potest, quæ post tempore benedictiones adhiberi non possunt, quia præceptum Episcopi intelligendum venit, nisi aliqua ratio iusta extaret, deest benedictiones postponendi consummationi Matrimonii, ut Omnes fateri debent. Nec de hoc queritur, sed de casu, in quo mera negligentia obsequi iusta causa illorum, cum neque in alio casu obliget præceptum universale Ecclesiæ, si quod exilat, grave vel leve.

Si autem à me queritur; an gratis concessio, quod de facto dicitur tale præceptum, illud concernat solum primam copulam? Respondeo: Sanchez sup. n. 11. affirmat. Et ratio, inquit, est, quia ea prohibitio non est, nisi ut debitus ordo consummationis servetur, & reverentia benedictionibus debitæ præmittendo eas prius copulæ, quæ Matrimonium legitime consummatur, quæ habent conservari amplius non potest: sed cum ante quando consummatur Matrimonium denuntiationes, quia ea prohibitio impeditur timorem, quod per denuntiationes detegi potest, quæ non potest etiam in sequentibus copulis. Scilicet sequitur Pontius sup. num. 10. quædam contra Aliqui contradicant, afferentes eas peccare toties quoties habent copulam, sicut peccant toties quoties habent copulam ante denuntiationes.

Nobis magis placet Sententia Sanchez, quia præceptum solum est de consummatione, quæ proprie significat primam copulam, & nulla est ratio extendendi eam accipiendi pro omni copula; & aliunde non oportet multiplicare peccata, etiam solum venialia, absque solida ratione.

Miror autem Aversam sup. §. *Ex modo citare Antoninum 3. part. tit. 1. cap. 16.* pro opposita sententia, cujus ibi non meminit.

B. O. S. A. C. R. I. S. M. A. T. R. I. M. O. N. I. I.

nit, ut patet ex ejus verbis, hic subjunctis: Nota secundum Petrum de Palude in 4. quod clandestina desponsatio dicitur fieri sex modis secundum Hostiensium. Primo videlicet, quando fit sine testibus. Secundo, quando conveniunt clandestinè, antequam recipiant benedictionem nuptialem pro loco & tempore, quo petere possunt &c. Et quocumque istorum modorum contrahatur, est culpa mortalis propter inobedientiam Ecclesie. Hæc ille ibi.

At verò cap. 20. § 8. docere videtur sententiam Sanchez, dicens: Et licet ante benedictionem hujusmodi exigens, mortaliter peccet; tamen postquam semel exegit, non peccabit ulterius secundum quosdam, nisi novo exigat contemptu. Et idem Sanchez sup. n. 2. citat eum pro sua sententia.

Perperam etiam Averfa sup. citat Rosellam verb. *Matrimonium*, 6. n. 1. ubi aliud non determinat, quam peccare mortaliter, qui ante benedictionem sine causa consummat Matrimonium; ibi: In illis locis; ubi est consuetum, quod prius adhibeatur nuptiarum benedictio, si absque Ecclesie dispensatione, & sine justa causa id faciant, peccant mortaliter. At verò verb. *Impedimentum*, impedimento 1. n. 12. expressè docet sententiam Sanchii, dicens: Sed quæro: an mortaliter peccent conjuges, roties quoties alter ab altero exigit debitum sine causa rationabili, ante benedictionem nuptialem? Respondetur: quod non, nisi primâ vice, nisi novo contemptu hoc faceret. Hinc Sanchez citat eum pro sua sententia, & meritò.

Sequitur alia quæstio: an, si esset culpa, consummare ante benedictiones, tam petens quam reddens peccarent? Affirmat Sanchez sup. n. 12. Et ratio, inquit, est, quia non est, sicut dum alter conjux voto castitatis tenetur, qui peccat petendo, non tamen reddendo: id enim provenit ex eo, quod alter impeditus minimè sit ad petendum, utendumque re suâ: at in nostro casu, si consummatio culpa esset, præceptum præmittendi benedictiones, & servandi debitum ordinem, æquè ligat utrumque conjugem, & proinde impedimentum est commune: nec alter reddere tenetur, nisi debito ordine & tempore petatur. Hæc ille.

Oppositum docet Richardus 4. dist. 28. a. 2. q. 3. ad 3. in fine. Ad tertium dicendum: quod, quamvis carnalis concubitus in Matrimonio sit licitus regulariter; tamen per accidens aliquo loco, & aliquo tempore potest esse illicitus: ut propter scandalum populi, ut dictum est, vel propter prohibitionem Ecclesie, quæ alicubi prohibet conjuges carnaliter copulari, antequam adhibeatur Matrimonio solemnitas consuetæ: quam tamen prohibitionem Quidam dicunt esse

non respectu actus debiti reddendi, sed respectu actus petendi: unde peccaret exigens, & non peccaret reddens. Hæc ille.

Quem sequitur D. Antoninus 3. part. tit. 1. cap. 20. § 8. & in confirmationem affert quamdam doctrinam S. Thomæ, dicens: Etiam Tho. in 4. dist. 28. q. 2. ad 3. dicit: quod si sponsa admittat sponsum ad actum conjugalem ante benedictionem, credens eum velle Matrimonium consummare, non peccat, nisi signa appareant fraudis expressa; ut si sit conditio multum distans, propter nobilitatem vel divitias; tamen non tenetur reddere de necessitate. Hæc ille.

Sed, meo iudicio, hæc doctrina D. Thomæ nihil, aut parùm facit ad hoc propositum: nos enim quærimus; an supposito valido contractu Matrimonii, celebrato in facie Ecclesie; coram Parocho & testibus; sit peccatum mortale vel veniale, illud Matrimonium consummare reddendo vel petendo debitum ante benedictiones, quæ celebratâ Missâ solent conferri conjugatis.

At verò D. Thom. loquitur de consummatione Matrimonii nondum contracti, sed contrahendi per talem consummationem: alioquin perperam additur illa limitatio: *Nisi signa* &c. Nam supposito valido contractu ante consummationem, etsi conditio, in infinitum, ut sic loquar, distaret propter nobilitatem vel divitias, vel aliam rationem, æqualiter posset sponsa admittere ante benedictionem consummationem Matrimonii, ac si nulla omninò foret distantia.

Idem ergo addidit D. Tho. illam limitationem; quia dum conditio multum distat, non censetur sponsus velle consummare Matrimonium, habendo copulam animo conjugali, sive animo per eam de præsententi consentiendi in sponsam; sed potius animo fornicario, & decipiendi sponsam; non autem eam ducendi in conjugem; quâ fraude cognitâ, sine dubio nequit sponsa admittere sponsum ad actum copulæ, cum reverâ talis copula non sit actus conjugalis, sed mera fornicatio.

Atque, ut hoc semel notemus, antiqua jura, quæ in hac materia solent adduci, & superius adduximus, loquuntur in circumstantiis, in quibus Matrimonium non constabat Ecclesie ante benedictionem; quia sine benedictione non solebat illis temporibus Matrimonium contrahi; & idem tunc temporis erat illicitum consummare Matrimonium ante benedictionem, vel quia erat vera fornicatio, defectu consensûs matrimonialis; aut certè præsumebatur fornicatio, & sic generabatur scandalum; quia aliundè non constabat de Matrimonio prius contracto.

At verò postquam Tridentinum irritavit

448. Eum sequitur D. Antoninus.

qui perperam pro se adducit D. Tho.

449. Quid docent D. Tho.

450. Antiquis sine benedictione non solebat Matrimonium contrahi.

M m m m 2 vit

Vertical text in the left margin, including '446. Perperam pro se adducit D. Tho.', '447. Hoc præceptum ligat utrumque conjugem, ex Sanchez.', and 'Oppositum docet Richardus'.

vit Matrimonia clandestina, & requisivit præsentiam Parochi & testium, jam ante solemnes benedictiones factis constat Ecclesiæ de Matrimonio contracto; adeoque ex ea parte ad vitandum scandalum, non videntur illæ benedictiones esse necessariæ.

451. *Trident. nuspiam explici- cide signifi- cat necessi- tatem bene- dictionis.*

Undè etiam Tridentinum nuspiam explicite significat illam necessitatem; uti nec Rituale Rom. quod signum est, hodie non esse ita obligatorias, sicut fortè antiquis temporibus erant; quia jam semper intercedere debet aliqualis benedictio, scilicet illa verba Parochi: *Ego vos in Matrimonium conjungo in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti*, quæ verba antiquitùs non erant necessaria.

Interim etiam hodie videtur aliqua esse obligatio istarum benedictionum ex eo, quòd sint ritus aliquis, in solemni administratione adhiberi solitus, qui proindè juxta definitionem Trid. sess. 7. de Sacram. in genere Can. 13. sine peccato à ministris pro libito non potest omitti.

Ut autem Matrimonium non consummetur ante illas, sive petendo, sive reddendo, Ecclesia optat quidem, sed nusquam gentium præcipit, sciens quòd in multis casibus præceptum non observaretur propter fragilitatem hominum; & sic potius cederet in laqueum animarum, quàm in ædificationem.

452. *Ratio Ali- quorum, cur potius liceat reddere de- bitum, quàm petere im- pugnatur.*

Et verò, quæ putas est ratio, quare potius liceret reddere debitum, quàm petere? Quia, inquis, petere est voluntarium, reddere autem necessarium.

Sed contra: nemo tenetur reddere nisi debito ordine & tempore petatur, & nisi petens absque peccato possit copulari; jam autem, ut supponitur, petens non potest pro isto tempore absque peccato copulari; ergo altera pars non tenetur reddere, quia teneretur cooperari peccato petentis; adeoque peccare, quod implicat. Neque idem est, quando habens votum castitatis petit debitum; nam tunc altera pars potest licitè copulari, si ipsa petat debitum, quia & ille tunc non peccat, qui habet votum castitatis; hic autem necessariò unus debet peccare.

Itaque si reverà peccatum est, petere pro tali tempore copulam, sive Matrimonium consummare, neuter conjux tenetur alteri reddere, etiam post elapsam bimestre, quod alioquin conceditur ad deliberandum de ingressu Religionis.

453. *Sententia Aversa de hac re.*

Et certè (inquit Aversa sup. §. Item) si habere copulam ante benedictionem reputetur peccatum vel mortale, vel veniale, juxta talem existimationem, alter non solum non tenetur, sed nec potest licitè reddere, sub reatu culpæ mortalis vel venialis; quia copula esset culpabilis, non so-

lùm ex parte petentis, sed etiam ex parte reddentis.

Si autem solum de convenientia, & exhortationem Concilii, non sit habenda copula, Sanchez lib. 3. disp. 12. n. 13. videtur illum, qui rogatur, teneri reddere; quod prævaleat jus justitiæ cuiusque consistit in convenientiæ. Sed potius videtur non neri reddere; quàmvis licitè possit ab omni culpa. Quoniam ipse habet jus lendi servare consilium tam pium spiritus clesiæ, & exhortationem sacri Concilii. Quæ saltem habet hanc vim, ut non justè cogi conjux ad habendam copulationem, & servare id, quod sub optatione an sit debitum sub reatu culpæ, nisi benedictionem accipere, quando per alium non fiat, quòd minùs accipit. *Hæc Aversa.*

Porro ad fundamentum hanc opinionem datur: conjuges non habere erga se copulationem in corpore pro isto tempore bimestri; sicuti ergo ante bimestre tenentur conjuges reddere debitum, ita etiam ante benedictiones, tamen reddere non peccarent, sicuti ante bimestre reddere non peccant. Alioquin Concilium hortatur conjuges ad id, quòd illicitum est, & injustum; neque enim facit distinctionem inter exigentem debitum, & reddentem, sed utrumque hortatur ad abstinentiam à copula ante benedictionem.

Sed contra; hæc via fieri poterit, ut per multos etiam annos possint conjuges licitè reddere debitum, si Parochus nolit per multos annos sponso benedicere per se vel per alium.

Respondetur: Concilium non esse intelligendum, nisi de tempore congruo, quando licet benedictio rationabiliter differatur; quæ tali casu cessat consilium Ecclesiæ & exhortatio sacri Concilii; proinde cessat, quando sunt secundæ nuptiæ ex parte utriusque, ut patet ex Concilio, sequens quæ talis est:

CONCLUSIO XIII.

Benedictio non adhibetur secundis nuptiis ex parte utriusque, quando uterque in primis nuptiis fuit benedictus.

Hæc Conclusio certa est, sive spectetur jus scriptum, sive consuetudinem; quàmvis enim sit aliqua diversitas inter jus scriptum & consuetudinem, quando licet secundæ nuptiæ ex parte unius tantum, equidem secundis nuptiis ex parte utriusque. Omnes admittunt, tam ex jure scripto, quàm

BIBLIOTHECA
Sacramentum
Matrimonii